

COMUNICATO n. 2189 del 28/08/2024

Traduzione in cimbrio

Aftn Meeting vo Rimini "Dar kulturàl schatz un daz naügebortn von lentar", bazta khint getânt in Trentino

[Cimbrio] In lest tage von Meeting vo Rimini, boda iz khent übarlekk aftz mearare sotziàl kluturàl un politike argométn, durch auzlegom, tagung, schauspiln un trèff, iztada gest dar provintziàl asesór vor di politike vorz haus, schatz, demânio un zo khenna un zo schütza di autonomi Simone Marchiori, boda hatt geredet übar in tèma “Dar kulturàl schatz un daz naügebortn von lentar” dar hatt geredet konfrontarentese pittnar auzlegom boda iz khent hergerichtet drinn in Meeting, übar zen kase, aniagladar vo disan uantze, gepuntet aftz bia zo nütza ’z gèlt von Pnrr zo macha khearn zo leba di khlumman lentar. Di khlumman lentar, defâtte, atz mearare saitn in Beleschlânt soïn hërta mindar gelebet un vor daz sèll o soïnsa hërta mindar aktraktif un ditza mocht khemmen gebèkslt. In trèff, durchgevüart von djornalist vo Vita Giuseppe Frangi, hâmda genump toal dar Francesco Acquaroli, vorsitzar vodar Rdjong Marche; Paolo Baldi, pürgarmaistar vo Calascio (AQ); Guido Castelli, komisardjo straordinardjo von Governo vor in teremòt von djar 2016; Cosimo Latronico, asesór afte gesunthait, politike vorz mentsch vodar Redjong Basilicata; Alessandro Piana, vorsitzar vodar Redjong Liguria, Donatella Tesei, vorsitzaren vodar Redjong Umbria.

Dar Marchiori hatt geredet vonan studjo von djar 2016, sa draugeredet in belese parlamént o, boda khütt ke azpe nümmer in di Provîntz vo Tria in di teldar soïnda nèt groaze problème vo lentar bodase learn, ma disar problèm iz mearar gehöart in Kamöündar vort bait von groazan stattn odar von plètz boda iz turismo.

“Dar problèma iz machan stian di laüt in di lentar vort bait. A lânt vort bait odar a lânt vo pèrge gelebet gitt sichar mindar problème un iz guat zo geba an schütz in teldar un dar Ebene o. In Trentino haltn da kunt di earde iz sidar hërta eppaz boda âgeat alln. Dise djar aniagalz hatt gehatt eppaz zo gebinnada vo disarn kura boda alle hâmda gehatt vor di earde un vor daz sèll o alle hâmda gehaltet azta di earde bosa hâmda gelebet saibe hërta da peste boma mage. Un disar iz a schatz boda iz guat azzar khemm gehaltet haüt zo tage o, nâ in sèll kooperatîf gaist boda iz toal vodar ünsarn traditziong,” asó hatta khött dar Marchiori in soi rede. “Haüt però soïnda lentar boda soïn nâ zo learase in di teldar sèmm boda iz turismo o, di djungen soïnz di earstn zo giana vort ombrómm di haüsar khostn kartza vil. Dianst azpe di sanitét, di khindargart un di trasporte soïn a pizzle bobràll da ka üs, ma allz ummaz habar geböllt untarleng gèlt zo pezzra di beng, zoa zo sichra di pintom zbisnen in lentar vor bait un di hauptstatt, ma bar hâmda gearbatet o zo pinta di lentar pittn naüing teknolodjïan zoa azma mage arbatn vo baitom in smart working, un übarhaup – ditza iz daz naüge vo disarn ledjislatur – izta

khent augelekk an asesoràt vor di politike vorz haus zoa zo maga nàstian pezzar disan tème gepuntet pinn learnse von lentar boda soìn auz ar a bege” asó izta gânt vürsnen zo khöda dar Marchiori un hatt geredet von sperimentàln auszschreibung Coliving boda soìn khent gemacht atz Canal san Bovo un atz Lusérn pittnàndar pittar Stiftung Demarchi.

Bazta hãm getrakk dise prodjèkte bartmaz mang bizzan pezzar auz pan herbest balsa bartn khemmen gezoaget - asó hatta khött dar asesór – ma sichar habar gesek eppaz bèksln un di lentar bosa soìn khent vürgetrakk, di kamöüschaft haüt soìn sichar eppaz raichar baz vorå. ’Z iz genumma khön ke a Canal San Bovo di naüng famildje soìnse drinn gemacht un arbatn vor daz guat vodar kamöüschaft, un atz Lusérn hattma gemak offehaltn in khindargart boda berat khent gespèrrt ombrómm ’z izta gest an uantzegez khinn est soinsa in draitzane, eppaz gântz bichte vor daz gântz lånt.

Dar Marchiori hatt o geredet von naüng sperimentàln prodjèkte boda soìn khent ågenump vodar provintziàl Djunta in lest bilàntz zoa az saibe desträr lem aftn pèrge anvétze baz in tal un zo helva di famildje pitt vil khindar un di naüng zo machanen a haus un in da gelaichege zait auzrichtn di quartìarn bodada sa soìn zoa azta di laüt mang lem aftn pèrge auz un auz. “Di periferia iz geroatet nå bia ma sait guat zo pintase pinn zentrum, vor daz sèll haltn azpe zentrum daz khlümmanarste von lentar iz grüntlich”, asó hattar gemacht verte zo reda dar asesór.

Dena dar asesór iz gânt z’sega in stand von Trentino augelekk drinn in Meeting boda hatt an aparatt boda zoaget bia ma geat pinn skin un an auzlegom übar Alcide De Gasperi “Servus inutilis”. Di auzlegom hatt offegetànt ’z gevaira vor di 70°sidar azta dar trentinar statist iz gestorbet, übarlegane aftz soi arbat un aftz allz daz sèll bodar hatt getànt.

Da venttma redjistràrt in gântz tagung vo Rimini:

<https://www.youtube.com/live/er5zqLgCPi4>

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)